

FRA MIRKO ČOVIĆ

dušobrižnik ljudi i kulture

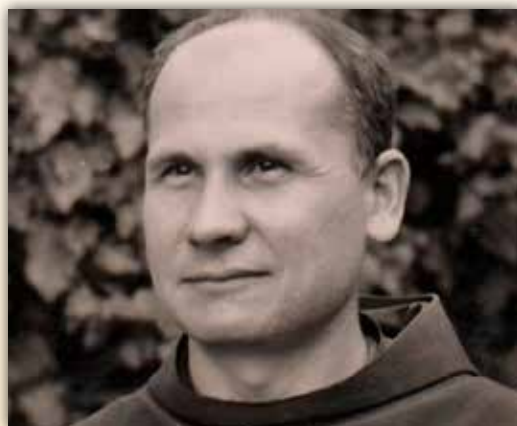
Vladimir Lončarević, Izvor: Glas Koncila

Među našim redovnicima u hrvatskoj inozemnoj pastvi franjevci su najbrojniji.

Osobito je nakon Drugoga svjetskoga rata istaknut bio Mirko Stjepan Čović, koji je, uz pastoral među našim ljudima u Austriji, kao književnik, filolog i prevoditelj obogatio hrvatsku kulturu.

Uhitila ga njemačka policija

Rođen je 26. prosinca 1908. u Tučepima, gdje je završio pučku školu. Maturirao je 1929. na Franjevačkoj gimnaziji u Sinju. Pristupio je franjevcima 1926. u novicijatu na Visovcu. U Makarskoj je diplomirao bogosloviju, a za svećenika Provincije Presvetoga Otkupitelja zaređen je 1932. u Omišu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu od 1934. studirao je južnoslavenske književnosti, češki i talijanski jezik. Diplomirao je 1939., a zatim predavao na Franjevačkoj gimnaziji u Sinju. Tijekom Drugoga svjetskoga rata bio je na poslijediplomskom studiju u Grazu te u Pragu, gdje ga je krajem 1944. uhitila njemačka policija pod optužbom da radi protiv njemačkih interesa. Na intervenciju hrvatskoga poslanstva pušten je pa je od siječnja 1945. živio u Beču, a zatim je prešao u Graz. Ondje je doktorirao disertacijom o fra Ivanu Despotu 1948., koju je već bio pripremio u

Zagrebu 1944. pod mentorstvom Antuna Barca, ali je zbog ratnih neprilika nije tamo stigao obraniti pod mentorstvom poznatoga slavista Josefa Matla. Uza svoj dušobrižnički rad za iseljenoga i lutajućega hrvatskoga čovjeka, ostavio je fra Mirko Čović zapažen publicistički i znanstveni prinos, ponajprije važnom knjigom o književniku fra Ivanu Despotu.

Cecelja i Čović su došli i ostali

Ostao je u Austriji te se dao na vjersku i socijalnu skrb za izbjeglice, o čemu je ostavio zapis u brošuri „Dušobrižnička djelatnost među hrvatskim izbjeglicama u Austriji“ (1959.). „On spada u onu izabranu legiju ‘Ceceljina roda’, a koja se odlikuje time da pod najmutnijim okolnostima stoji čvrsto povezana, dušom i srcem, uz sudbinu hrvatskih izbjeglica u Europi, uz njihove osobne, narodne i vjerske drame; koji su nastojali na svojem vlastitomu

tijelu produbiti smisao hrvatskog Exodusa i suvremene kataklizme...“ (L. Kordić). „Bez požrtvovne djelatnosti ove dvojice“, piše pak Vinko Nikolić misleći na Cecelju i Čovića, „ne da se ni zamisliti ne samo dušobrižnički, nego niti karitativni i humanitarni, pa ni rodoljubni rad hrvatskih izbjeglica u Austriji. (...) Oni su danas sigurno najveći dobrotvori iseljenog i lutajućeg hrvatskog čovjeka. (...) Drugi su dolazili i prolazili, Cecelja i Čović su došli i ostali ondje od početka ove naše mučne emigracije.“ Bio je osobito cijenjen kao ispovjednik i duhovni savjetnik. Godine 1960. osnovao je i do 1967. vodio hrvatski dušobrižnički centar u Beču, a poslije djeluje u tamošnjoj Hrvatskoj katoličkoj misiji. Umro je u Beču 8. svibnja 1980.

Bio je iznad svega dobar čovjek – i zaslužni pisac

Studije i članke iz područja književnosti, folklor, narodnoga pjesništva, kulturne i književne povijesti, religije i sl. pisao je od 1932. u franjevačkoj „Novoj reviji“ te u „Hrvatskoj straži“, almanahu „Selu i gradu“, „Jadranskom dnevniku“, „Gundulićevu zborniku“, „Prilozima proučavanju narodne poezije“, „Novom dobu“ i „Hrvatskoj reviji“, a nakon rata u salzburškom „Glasniku Srca Isusova i Marijina“, gdje je bio urednik, te u Nikolićevoj „Hrvatskoj reviji“, gdje je, uz ostalo, objavio vrlo zanimljiv putopisni ulomak sa svojega putovanja u Rusiju godine 1969., a pisao je i o ruskim piscima.

Autor je knjige putopisa „U domovini Isusa i Marije“ 1956., a 1961. tiskana mu je disertacija „Fra Ivan Despot – Život i djelo“ (dio disertacije izišao je u 4. broju jubilar-noga desetoga godišta „Hrvatske revije“ 1960.). U svom prikazu fra Lucijan Kordić posebice hvali jezik „kojim je on djelo na-

pisao i takoreći iskitio od prve do zadnje stranice“. Napisao je i knjigu „Naš odgovor sektama“ 1974. Istaknuo se prijevodima knjiga „Sveta žrtva“ Matije Premma 1951., „Kolumbova kušnja“ Paule Preradović 1952., „Što je Sv. Pismo“ Daniela Ropsa 1959. te „Legenda o kralju Slavcu“ Paule Preradović 1972., posvetivši knjigu velikomu hrvatskomu piscu, Paulinu djedu Petru Preradoviću. I Nikolić ističe Čovićeve „lijep i bogat hrvatski jezik“. „Čović je ovim prijevodom uspio dati čar originalnog hrvatskog djela, pa je tako obogatio hrvatsku prevodilačku književnost djelom koje je po svome smislu i sadržaju hrvatsko, a Čovićev ga prijevod čini hrvatskim i po jeziku.“ Osim toga, s Vilimom Ceceljom uredio je molitvenik „Put u vječnu domovinu“. Sve su knjige izišle u Salzburgu ili Beču.

Bio je iznad svega dobar čovjek i, uz velike žrtve, zaslužan pisac. Da nije ništa drugo napisao doli disertaciju o Ivan Despotu, vrijedilo bi ga spomenuti. Jer, kako ispravno zaključuje Kordić, njome „utire stazu jednoj potpunijoj povijesti hrvatske književnosti, koja se ne može zamisliti ni pisati bez prethodnih dobrih književnih monografija“. A njegova to jest.